

2024-09-04

Diarienummer: S2024/01510

Socialdepartementet

Sveriges Makalösa Föräldrars remissvar angående Förlängning och nedtrappning av det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer inom bostadsbidraget

Om Sveriges Makalösa Föräldrar

Sveriges Makalösa Föräldrar (SMF) är en rikstäckande gräsrotsorganisation med lokalföreningar och familjenätverk för och med ensamstående föräldrar och deras barn. Vårt huvuduppdrag är att synliggöra ensamstående föräldrar och deras barn i samhället. Riksförbundet arbetar aktivt för ett jämställt föräldraskap där barnens föräldrar är lika viktiga och barnen ges goda uppväxtvillkor. Gemensamt för medlemmar i Makalösa föräldrar är särlevnad från barnets andra förälder.

Sammanfattning av Sveriges Makalösa Föräldrars yttrande

Sveriges Makalösa Föräldrar **tillstyrker** regeringens förslag om en förlängning av det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer inom bostadsbidraget.

Sveriges Makalösa Föräldrar är mycket kritiska till nedtrappningen av det tillfälliga tilläggsbidraget och **avslår** förslaget.

Sveriges Makalösa Föräldrar **saknar** i konsekvensavsnittet regeringens resonemang kring nedtrappningen, särskilt i 4.1 barnfamiljer med bostadsbidrag samt 4.5 konsekvenser för barn.

Fördjupade resonemang kring Sveriges Makalösa Föräldrars ställningstaganden

Sveriges Makalösa Föräldrar delar regeringens bild av att det ekonomiska länge har bidragit till att många hushåll har fått kraftigt höjda utgifter. Det tillfälliga tilläggsbidraget har och är därför helt nödvändigt för att stötta ekonomiskt utsatta barnfamiljer.

Sveriges Makalösa Föräldrar delar **inte** regeringens bild av att det svåra ekonomiska läget har mildrats för dessa familjer, att utsikten för hushållen framöver ser ljusare ut och att behovet av tilläggsbidraget därför minskar och saknar en konsekvensanalys av nedtrappningen.

Bostadsbidraget var en reform som ursprungligen konstruerades för att motverka trångboddhet och reducera fattigdom. Det är ett av de mest effektiva, träffsäkra men också känsliga familjepolitiska instrumenten som staten har. Däremot har bostadsbidraget över tid urholkats. Konsekvensen av detta är att färre barnfamiljer kvalificerar sig till att få ersättning. Enligt statistik från Försäkringskassan har antalet hushåll som får bostadsbidrag minskat med mer än en femtedel sedan 2020 och en av förklaringarna är att inkomstgränsen inte har justerats i takt med de senaste årens löneutveckling. Det innebär även att statens utgifter för bostadsbidraget idag har minskat med 10 miljarder årligen jämfört med kostnaden under mitten av 1990-talet.

Maxhyran som utgör bostadsbidragets beräkningsunderlag för en ensamstående med två barn är 5 900 kronor. Många familjer idag har dock en betydligt högre hyra än vad maxhyran för bostadsbidraget tillåter. Till exempel är genomsnittshyran för en lägenhet med två sovrum i Stockholm 9 030 kronor. Det innebär att många familjer slår i taket för vilken hyra de kan få bostadsbidrag för.

Anledningen till att maxhyran är låg är att hyrestaket för bostadsbidraget har varit oförändrat sedan 1990-talet, samtidigt som hyrorna sedan dess har stigit med 104 procent, enligt SCB. Därtill har Kronofogdemyndigheten rapporterat att antalet vräkningar av barnfamiljer under 2023 ökade med 17%, att matkostnaderna enligt Konsumentverket ligger kvar på höga nivåer och att arbetslösheten förväntas fortsätta öka.

Sveriges Makalösa Föräldrar genomför en årlig medlemsenkät. Svaren från november 2023 visar att två av tre är oroliga och stressade över sin ekonomi och 40 procent svarar att de har behövt låna pengar till basala kostnader som mat och boende. För 70 procent av dem som behövt låna pengar till mat och hyra har behovet av att låna ökat senaste året. Omkring 70 procent lagar billigare mat till sig själva för att prioritera maten till sina barn.

Mot bakgrund av de ökade ekonomiska behoven och den ekonomiska utsatthet som en växande andel av Sveriges barnfamiljer lever under idag ser vi med stor oro på regeringens förslag om nedtrappning.

Sveriges Makalösa Föräldrar anser att konstruktionen av bostadsbidraget bör ses över i sin helhet för att stärka ersättningen. Sveriges Makalösa Föräldrar uppmanar även regeringen:

- Att den tillfälliga höjningen i bostadsbidraget blir permanent
- Att höja bostadsbidraget och anpassa bidraget efter den ekonomiska utvecklingen
- Att tidsperioden för beräkning av återbetalningskravet ska ändras
- Att försörjningsstödet inte ska påverkas negativt när bostadsbidraget höjs

Christina Olsson, Generalsekreterare Sveriges Makalösa Föräldrar

christina.olsson@makalosa.org

070-202 30 10